

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2019. gada 18. septembrī
(OR. en)

12273/19

Starpiestāžu lieta:
2019/0193 (NLE)

ENV 782
COMER 108
MI 649
ONU 95

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Direktors <i>Jordi AYET PUIGARNAU</i> kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsekretāra vārdā
Saņemšanas datums:	2019. gada 16. septembris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i> kungs
K-jas dok. Nr.:	COM(2019) 413 final
Temats:	Priekšlikums - PADOMES LĒMUMS par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Minamatas konvencijas par dzīvsudrabu Pušu konferences trešajā sanāksmē attiecībā uz tāda lēmuma pieņemšanu, ar ko nosaka minētās konvencijas 11. panta 2. punktā minētās dzīvsudraba atkritumu sliekšņa vērtības

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2019) 413 *final*.

Pielikumā: COM(2019) 413 *final*

Briselē, 16.9.2019.
COM(2019) 413 final

2019/0193 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Minamatas konvencijas par dzīvsudrabu Pušu konferences trešajā sanāksmē attiecībā uz tāda lēmuma pieņemšanu, ar ko nosaka minētās konvencijas 11. panta 2. punktā minētās dzīvsudraba atkritumu sliekšņa vērtības

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis ir priekšlikums lēmumam par nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Minamatas konvencijas par dzīvsudrabu Pušu konferences trešajā sanāksmē attiecībā uz ieceri pieņemt lēmumu, ar ko nosaka minētās konvencijas 11. panta 2. punktā minētās dzīvsudraba atkritumu sliekšņa vērtības.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Minamatas konvencija par dzīvsudrabu

Minamatas konvencija par dzīvsudrabu ("Nolīgums") ir galvenais starptautiskais tiesiskais satvars, kas vērsts uz cilvēka veselības un vides aizsardzību no dzīvsudraba un dzīvsudraba savienojumu antropogēnajām emisijām un noplūdēm gaisā, ūdenī un zemē. Tā aptver visu dzīvsudraba aprites ciklu no primārās dzīvsudraba ieguves līdz dzīvsudraba atkritumu likvidēšanai.

Nolīguma 11. panta 2. punktā noteikts, ka Nolīguma izpratnē "dzīvsudraba atkritumi" ir vielas vai priekšmeti, kuri: a) sastāv no dzīvsudraba vai dzīvsudraba savienojumiem, b) satur dzīvsudrabu vai dzīvsudraba savienojumus vai c) ir kontaminēti ar dzīvsudrabu vai dzīvsudraba savienojumiem tādā daudzumā, kas pārsniedz Pušu konferencē nosakāmās sliekšņa vērtības, un kuri tiek apglabāti vai kurus plānots apglabāt, vai kuri ir jāapglabā saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai Nolīgumu. Piezīmēts, ka šī "dzīvsudraba atkritumu" definīcija neattiecas uz ieguves atkritumiem (segkārtā, tukšie ieži un atmeši), izņemot atkritumus no primārās dzīvsudraba ieguves, ja tie dzīvsudrabu vai dzīvsudraba savienojumus satur tādā daudzumā, kas nepārsniedz Pušu konferencē nosakāmās sliekšņa vērtības.

Nolīguma 11. panta 3. punktā noteikts, ka atkritumi, kas saskaņā ar 11. panta 2. punktu uzskatāmi par dzīvsudraba atkritumiem, jāapsaimnieko vidi saudzējošā veidā.

Nolīgums stājas spēkā 2017. gada 16. augustā.

Gan Eiropas Savienība¹, gan lielākā daļa dalībvalstu² ir Nolīguma puses.

2.2. Pušu konference

Nolīguma Pušu konference ("COP") veic tai Nolīgumā paredzētās funkcijas un to ietvaros cita starpā pārdomā un veic visas papildu darbības, kas var būt vajadzīgas Nolīguma mērķu sasniegšanai, arī pieņem attiecīgas vadlīnijas.

Saskaņā ar Nolīguma 28. pantu un Lēmumu MC-1/1 par reglamentu, ko COP pieņēma savā pirmajā sanāksmē (2017. gada 24.–29. septembrī), katrai pusei ir viena balss. Tomēr Savienība, būdama reģionāla ekonomiskās integrācijas organizācija, izmanto tiesības par savā kompetencē esošajiem jautājumiem balsot ar tādu balsu skaitu, kas ir līdzvērtīgs to Savienības dalībvalstu skaitam, kuras ir Nolīguma puses. Savienība savas balsstiesības neizmanto, ja savas balsstiesības izmanto kāda no tās dalībvalstīm, un otrādi.

¹ Padomes Lēmums (ES) 2017/939 (2017. gada 11. maijs) par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Minamatas konvenciju par dzīvsudrabu (OV L 142, 2.6.2017., 4. lpp.).

² 2019. gada 20. jūnijā Minamatas konvenciju par dzīvsudrabu bija ratificējušas 23 dalībvalstis: Apvienotā Karaliste, Austrija, Beļģija, Bulgārija, Čehijas Republika, Dānija, Francija, Horvātija, Igaunija, Īrija, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Malta, Nīderlande, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Somija, Ungārija, Vācija un Zviedrija.

2.3. Iecerētais pušu konferences akts

Savā otrajā sanāksmē (2018. gada 19.–23. novembrī) *COP* pieņēma Lēmumu MC-2/2³, ar ko izveido tehnisko ekspertu grupu, kura laikā starp otro un trešo sanāksmi (“*COP3*”) turpinātu diskusijas par dzīvsudraba atkritumu sliekšņa vērtībām. Minētas grupas darba uzdevums pirmām kārtām bija izstrādāt pieejas un metodikas, kā noteikt dzīvsudraba atkritumu (arī relevanto ieguves atkritumu) sliekšņa vērtības.

Nemot vērā ekspertu darba rezultātus, paredzams, ka *COP3* šajā lietā pieņems lēmumu (“*iecerētais akts*”).

Iecerētajā aktā būs noteiktas sliekšņa vērtības, pēc kurām var identificēt atkritumus, kas: a) sastāv no dzīvsudraba vai dzīvsudraba savienojumiem, b) satur dzīvsudrabu vai dzīvsudraba savienojumus vai c) ir kontaminēti ar dzīvsudrabu vai dzīvsudraba savienojumiem, un uz ko tādējādi attiecas Nolīguma 11. pants. Tāpat iecerētais akts definēs, kādā mērā ir piemērojami Nolīguma noteikumi par atkritumiem, jo īpaši tā 11. panta 3. punkts par dzīvsudraba atkritumu apsaimniekošanu vidi saudzējošā veidā.

3. SAVIENĪBAS VĀRDĀ IEŅEMAMĀ NOSTĀJA

Nostāja, ko ierosināts ieņemt Savienības vārdā, ir trešajā *COP* sanāksmē atbalstīt tāda lēmuma pieņemšanu, kas ir saderīgs ar ES *acquis*.

Dzīvsudraba atkritumi ES līmenī tiek reglamentēti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/852 (2017. gada 17. maijs) par dzīvsudrabu un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1102/2008⁴, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem⁵, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/21/EK (2006. gada 15. marts) par ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanu un par grozījumiem Direktīvā 2004/35/EK⁶ un Komisijas Lēmumu 2000/532/EK (2000. gada 3. maijs), ar ko aizstāj Lēmumu 94/3/EK, ar kuru izveidots atkritumu saraksts saskaņā ar 1. panta a) punktu Padomes Direktīvā 75/442/EEK par atkritumiem, un Padomes Lēmumu 94/904/EK, ar kuru izveidots bīstamo atkritumu saraksts saskaņā ar 1. panta 4. punktu Padomes Direktīvā 91/689/EEK par bīstamajiem atkritumiem⁷.

ES atkritumu saimniecībai veltīto tiesību aktu stūrakmens ir Direktīvas 2008/98/EK 13. un 17. pantā noteiktais pienākums, ka dalībvalstīm ir jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka atkritumu apsaimniekošana neapdraud cilvēka veselību un nekaitē videi. Ar šiem noteikumiem tiek īstenots Nolīguma 11. panta 3. punktā paredzētais pienākums atkritumus apsaimniekot vidi saudzējošā veidā.

ES pamatīgi iesaistījās Nolīguma un tajā noteikto dzīvsudraba atkritumiem veltīto noteikumu izstrādē un ES eksperti deva būtisku ieguldījumu iecerētā akta sagatavošanā, tomēr ES *acquis*

³ Lēmums MC-2/2 *Mercury waste thresholds*, [“Dzīvsudraba atkritumu sliekšņa vērtības”], Minamatas konvencijas par dzīvsudrabu Pušu konferences ziņojums par otrajā sanāksmē paveikto, UNEP/MC/COP2/19, 6.12.2018., pieejams: <http://www.mercuryconvention.org/Meetings/COP2/tabid/6355/language/en-US/Default.aspx>.

⁴ OV L 137, 24.5.2017., 1. lpp.

⁵ OV L 312, 22.11.2008., 3. lpp.

⁶ OV L 102, 11.4.2006., 15. lpp.

⁷ OV L 226, 6.9.2000., 3. lpp.

atkritumu jomā ir stingrāks par Nolīguma 11. pantu — visi minētajā pantā uzskaitītie dzīvsudraba atkritumi tiek reglamentēti ES līmenī un ir jāapsaimnieko vidi saudzējošā veidā neatkarīgi no tā, kāds ir to dzīvsudraba vai dzīvsudraba savienojumu saturs.

Nemot vērā iepriekš minēto, ES var atbalstīt tāda iecerētā akta pieņemšanu, kas ir saskanīgs ar ES *acquis*.

Tāpēc Nolīguma Pušu konferences trešajā sanāksmē ES var atbalstīt tikai tāda lēmuma pieņemšanu, kas ir saskanīgs ar ES *acquis*.

Savienības nostāja ir vajadzīga tālab, ka pēc lēmuma pieņemšanas Nolīguma pusēm jāīsteno iecerētais akts.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka “*nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu*”.

Jēdziens “*lēmumi ar juridiskām sekām*” ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kas nav saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas “*var būtiski ietekmēt ES likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu*”⁸.

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

COP ir ar nolīgumu, proti, ar Minamatas konvenciju par dzīvsudrabu, izveidota struktūra.

Iecerētais akts, ko *COP* tiek aicināta pieņemt, ir akts ar juridiskām sekām. Iecerētajam aktam juridiskas sekas ir tāpēc, ka Nolīguma pusēm ir jāveic pasākumi, lai nodrošinātu tā īstenošanu un ievērošanu.

Iecerētais akts nepapildina un negroza nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu pieņemamā lēmuma materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā iecerētā akta mērķa un satura, attiecībā uz kuru ieņem nostāju Savienības vārdā. Ja iecerētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti un viens ir atzīstams par galveno, bet otrs nav būtisks, tad lēmums, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, ko prasa galvenais jeb dominējošais mērķis vai komponents.

⁸ Tiesas spriedums, 2014. gada 7. oktobris, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Iecerētā akta galvenais mērķis un saturs ir saistīts ar vidi.

Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 192. panta 1. punkts.

4.3. Secinājumi

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 192. panta 1. punktam saistībā ar 218. panta 9. punktu.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāpieņem Minamatas konvencijas par dzīvsudrabu Pušu konferences trešajā sanāksmē attiecībā uz tāda lēmuma pieņemšanu, ar ko nosaka minētās konvencijas 11. panta 2. punktā minētās dzīvsudraba atkritumu sliekšņa vērtības

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Savienība ar Padomes Lēmumu (ES) 2017/939⁹ ir noslēgusi Minamatas konvenciju par dzīvsudrabu¹⁰ ("Nolīgums"), kas stājas spēkā 2017. gada 16. augustā.
- (2) Saskaņā ar Nolīguma Pušu konferences pirmajā sanāksmē pieņemto Lēmumu MC-1/1 par reglamentu puses pieliek visas pūles, lai par visiem būtiskajiem jautājumiem panāktu vienprātību.
- (3) Nolīguma Pušu konference savā trešajā sanāksmē, kas paredzēta 2019. gada 25.–29. novembrī, grasās pieņemt lēmumu ("ierosinātais lēmums") par Nolīguma 11. panta 2. punktā minētajām dzīvsudraba atkritumu sliekšņa vērtībām un līdz ar to definēt Nolīguma 11. panta piemērošanas jomu attiecībā uz atkritumiem; dzīvsudraba atkritumi, uz kuriem attiecas Nolīguma 11. panta 2. punkts, būtu jāapsaimnieko vidi saudzējošā veidā saskaņā ar Nolīguma 11. panta 3. punktu.
- (4) Ierosinātajam lēmumam, ja to pieņems, būs juridiskas sekas, jo Nolīguma pusēm būs jāveic pasākumi, ar ko to īsteno nacionālā un/vai reģionālā līmenī, tāpēc ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāpieņem Nolīguma Pušu konferencē.
- (5) Savienība krietni palīdzēja izstrādāt Nolīguma noteikumus par atkritumiem un iesaistījās ekspertu starpsesiju darbā, kas aizsākās ar Lēmumu MC-2/2¹¹, kuru Nolīguma Pušu konference pieņēma savā otrajā sanāksmē, un kā iznākums ir ierosinātais lēmums. Savienības *acquis* jau paredz, ka visi Nolīguma 11. panta 2. punktā uzskaitītie dzīvsudraba atkritumi neatkarīgi no to dzīvsudraba satura ir jāapsaimnieko tā, lai neapdraudētu cilvēka veselību un nekaitētu videi.

⁹ Padomes Lēmums (ES) 2017/939 (2017. gada 11. maijs) par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Minamatas konvenciju par dzīvsudrabu (OV L 142, 2.6.2017., 4. lpp.).

¹⁰ Apliecināta Minamatas konvencijas par dzīvsudrabu kopija ir pieejama šeit: <https://treaties.un.org/doc/Treaties/2013/10/20131010%2011-16%20AM/CTC-XXVII-17.pdf>.

¹¹ Lēmums MC-2/2 *Mercury waste thresholds*, ["Dzīvsudraba atkritumu sliekšņa vērtības"], Minamatas konvencijas par dzīvsudrabu Pušu konferences ziņojums par otrajā sanāksmē paveikto, UNEP/MC/COP2/19, 6.12.2018.

- (6) Nolīguma Pušu konferencē Savienībai būtu jāatbalsta tikai tāda lēmuma pieņemšana, kas ir saskanīgs ar Savienības *acquis*,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem Nolīguma Pušu konferences trešajā sanāksmē, ir atbalstīt tādā lēmuma pieņemšanu par dzīvsudraba atkritumu sliekšņa vērtībām, kas ir saskanīgs ar Savienības *acquis*.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*